

ÁLLOMÁNYVÉDELMI STRATÉGIAI TERV

2023.

Tartalomjegyzék

1. Állományvédelmi alapprogram és jövőkép	3
1.1 Átfogó célok megfogalmazása	3
1.2 Műtárgykárosító környezeti hatásokkal kapcsolatos alapvető tudnivalók	3
2. Az intézmény kiállításainak és raktárainak állományvédelmi helyzete	5
2.1 A Déri Múzeum kiállítóhelyeivel és raktárhelyiségeivel kapcsolatos tervek.....	5
3. Állományvédelmi stratégia rövid- és középtávú tervezete, intézkedések (célok, feladatok).....	6
3.1 Általános intézkedések	6
3.2 Raktárhelyiségek és a kiállítóhelyekkel kapcsolatos intézkedések	7
3.3 Szűkebben vett műtárgykörnyezettel, csomagolással kapcsolatos intézkedések	7
3.4 Szakmai személyzettel kapcsolatos intézkedések	7
3.5 Állományvédelmi stratégia hosszú távú terve, feladatai	8

A múzeum közép és hosszú távú állomány védelmi terve egy átfogó stratégia a múzeumi gyűjtemények, archívumok és egyéb értékes vagyontárgyak megőrzésére és azok biztosítására. A terv jellemzően olyan

fizikai védelemre vonatkozó intézkedéseket tartalmaz, mint a megfelelő tárolás, a hőmérséklet és páratartalom és levegőminőség szabályozása, valamint a szükséges tűzbiztonsági rendszerek. Ezenkívül a terv tartalmazhat hozzáférési és felhasználási szabályzatokat. Ezenkívül iránymutató a környezeti és természeti katasztrófák, a lopás és a vandalizmus kezelésére. A védelmi terv célja a múzeumi állomány hosszú távú megőrzésének és hozzáférhetőségének biztosítása, a múzeumban őrzött kulturális javak jó állapotának fenntartása a megfelelő műtárgykörnyezet biztosításával, továbbá a természetes állapotromlás megelőzésére és csökkentésére irányuló feladatok és célok meghatározása.

1. Állományvédelmi alapprogram és jövőkép

A múzeum műtárgyállománya, tárgyi anyaga folyamatosan gyarapszik. A gyűjtésekből, hagyatékokból, vásárlásból, ajándékozásból és a régészeti feltárásokból származó műtárgyak növekvő mennyisége megköveteli, hogy az állományvédelem prioritása az aktív és megelőző műtárgyvédelem terén hangsúlyos szerepet kapjon. **Az állományvédelmi terv elsődleges célja, hogy a raktározási és kiállítási körülményeket javítsa, a műtárgykárosító tényezőkre felhívja a figyelmet, és ezen tényezők összesítésével lehetőséget biztosítson az általános műtárgykezelés javítására a tárgyi emlékeink hosszútávon történő megőrzéséhez.** A múzeumi munka egyik fontos szegmense a műtárgyvédelem, amelynek feladata a gyűjteményi anyagok kiállítási és tárolási körülményeinek lehetőség szerinti optimalizálása. Ennek érdekében a feladatok rövid és hosszú távú megtervezése, ütemezése, és az ehhez szükséges anyagi források biztosítása.

1.1 Átfogó célok megfogalmazása

Az állományvédelmi stratégia célja, hogy átfogó képet adjon a gyűjtemények, műtárgyak elhelyezésének fizikai körülményeiről, felmérje a kiállítóhelyek, raktárak állapotát. A későbbiek során láthatóvá válnak azok a paraméterek, amelyek nagyban befolyásolják a műtárgyak állapotát, öregedési folyamatok okait, így ezen információk birtokában lehetőség nyílik arra, hogy a kedvezőtlen kondíciók megváltoztatásával, korrigálásával (°C, RH%, Lux, UV) a károsító tényezők mértékét jelentősen csökkentjük. Az állományvédelmi célkitűzés egyik fontos eleme, hogy olyan kiállítóterek és műtárgyraktárak létesüljenek, amelyek lehetővé teszik az optimális műtárgykörnyezet kialakítását, a műtárgykörnyezetre káros tényezők elhárítását, és hozzájárulnak — a műtárgyállományon keresztül — a kulturális javak mind szélesebb körű megismertetéséhez.

1.2 Műtárgykárosító környezeti hatásokkal kapcsolatos alapvető tudnivalók

1. Hőmérséklet és relatív páratartalom

Az alacsony vagy magas relatív légnedvesség (RH%) egyaránt károsíthatja a műtárgyakat. A túl magas RH% érték felett a féműtárgyak felületén megindulnak a korróziós folyamatok, a szerves anyagú műtárgyak esetében megjelennek a mikroorganizmusok, amelyek megtámadják a műtárgyak anyagát alkotó fehérje- és cellulóz láncokat. A levegőben lévő károsító gázok aktivizálódnak, a nedvesség hatására savakká alakulnak, amelyek következtében a műtárgyak savas hidrolízist szenvedhetnek. Ez a folyamat nagyban hozzájárulhat a szerves és szervetlen műtárgyak öregedéséhez és időelőtti pusztulásához.

A túl magas hőmérséklet — 25 °C felett — felgyorsítja a műtárgykárosító kémiai reakciók sebességét, katalizálja a károsító bomlási folyamatokat, amelyek következtében a tárgyak élettartama jelentősen csökkenhet. A hirtelen hőingadozások következtében a szerves és szervetlen tárgyak anyagában keletkező feszültség hatására fizikai elválások alakulhatnak ki, amelyek felgyorsíthatják a tárgyak pusztulási folyamatát. Az ingadozó (túlzottan

magas/alacsony) hőmérséklet hatására a fa, papír, bőr alapú műtárgyak anyaga telítődhet illetve kiszáradhat, amelynek következtében a műtárgy anyaga reped, töredezik vagy elvetemedik. A festmények, festett tárgyak (fém, fa, bőr, textil stb.) festett, lakkozott rétegei öregednek, felváltnak a felületről, a festékrétegek kifakulnak, színüket veszítik. A fémtárgyak anyagában végbemenő kémiai folyamatok hatására visszafordíthatatlan roncsolódások indulhatnak el.

2. A fény, az ultraibolya és infravörös sugarak hatásai

A fény az emberi szem által érzékelhető elektromágneses sugarakból áll. A látható fény tartománya 400-750 nanométer közé esik, hullámhosszúságtól függően érzékeljük a kék, zöld, sárga, narancs, vörös színeket. Az emberi szem számára nem érzékelhető ultraibolya sugarak (UV) 10 és 400 nanométer közötti hullámhosszúságú sugarakat bocsájt ki. Az UV sugárzás energiája nagyobb a fénysugarakénál, a fényérzékeny műtárgyak elsősorban ezen sugárzások hatására károsodnak. A fotóoxidációs folyamatok következtében a festett műtárgyak színüket veszítik, fakulnak, anyaguk öregedik. A folyamat nem visszafordítható. A károsító UV-sugárzás (fényforrásokból keletkező) a fényforrástól távolodva sem veszít intenzitásából.

Az infravörös sugarak — a fényforrások által termelt láthatatlan sugarak — hő formájában érzékelhetőek (750-100000 nanométer közé esik). A sugarak hullámhossza nagyobb, mint a látható sugaraké, ezért energiájuk kisebb, így elsősorban a hőre érzékeny műtárgyak anyagában végbemenő károsító folyamatokért felelős. Hatására a műtárgyak öregedése felgyorsulhat.

3. Por és légszennyezők

Belvárosi környezet káros kültéri légszennyezettsége nem megfelelő szigetelés esetén bejuthat a kiállító- és raktárhelyiségek légtereibe, ez ellenőrizetlen légcserével járhat, így előidézve a műtárgyakra káros anyagok bejutását, s megnövekedhet az épület energiafelhasználása is. A finom szemcseméretű por a műtárgyakra nézve nem csak esztétikai, hanem fizikai és kémiai szempontból is veszélyes - nagy fajlagos kiterjedése miatt megköti a zsírokat, gázokat és a nedvességet. Az apró szemcsék — szervesetlen ásványi anyagok, építőanyagok finom pora, apró növényi részek, rostok, virágpor, közlekedésből származó kátrány, koromszemcsék — és mindazon gázok, amelyek nem tartoznak a levegő alkotóelemei közé (kén-dioxid SO_2 , nitrogén-oxidok NO_x , és ózon O_3 amelyet a különböző fénymásolók, halogén izzók termelnek) a műtárgyak anyagait károsítják. A savas légszennyező gázok hatására a szerves anyagú műtárgyak alkotói öregednek, elszíneződnek, törékennyé válnak, a szervesetlen alapú tárgyak felületén megindulnak a korróziós folyamatok. A nem megfelelően tömör padlóburkolatok használata szintén káros finom-porképződéssel jár (PM 2,5 mikrométer alatti). A klórt (Cl), ammóniát (NH_3) vagy formaldehidet tartalmazó tisztítószer, bútorok, installációs anyagok szintén szerkezetükben károsítják a műtárgyakat.

4. Mikroorganizmusok

A mikroorganizmusok folyamatosan jelen vannak a környezetünkben. A baktériumok és a penészgombák spórái mindenhol, minden körülmények között megtalálhatóak, csak a megfelelő körülmények ($^{\circ}\text{C}$, RH%) kialakulására várnak, hogy aktivizálódjanak és kifejtessék műtárgykárosító hatásaikat. Nem megfelelő szigetelés mellett feldúsulhat a páraszint, s a hőhidak mentén megnő a kondenzáció, ami penészképződéssel járhat. A magas hőmérséklet, a relatív páratartalom értékek kedveznek a mikroorganizmusok megjelenéséhez. A szervesalapú (cellulóz, fehérje) műtárgyak anyagai jó táptalaj számukra, de szervesetlen eredetű tárgyak felületén is szintúgy kialakul. Savas közeget teremtve elősegíthetik a fémtárgyak korrózióját és a szerves eredetű anyagok lebomlását.

5. Állati kártevők

A rágcsálók (egér, patkány) megtelepedéséhez nagyban hozzájárul a környezet elhanyagolása, a takarítás hiánya (nyugodt környezet). Jelenlétükre utal a műtárgyak felületén látható jellegzetes, csipkézett rágásnyomok, valamint a maguk után hagyott ürüléknyomok. A rágcsálók fizikai kártételeket okoznak a műtárgyalkotókon.

A rovarok szerves anyagokkal táplálkoznak (papír, bőr, textil, fa). Megtelepedésüket elősegíti a magasabb hőmérséklet és a túlzott légnedvesség kialakulása. A rovarfertőzés lehetősége örökös veszélyforrást jelent, a tágabb környezetből a műtárgykörnyezetbe bekerülő károkozók megjelenésével mindig számolni kell. Fontos a prevenció, a gyűjteményi anyagok rendszeres ellenőrzése, csapdázással való monitorozása és fertőzés esetén az azonnali intézkedések megtétele (irtás, gázosítás, fagyasztás, egyéb kezelések).

6. Egyéb veszélyforrások

A műtárgyállomány épségét veszélyeztetheti a kisebb-nagyobb katasztrófa helyzetek — csőtörés, beázás, árvíz, földrengés, tüzeset, háború stb. — bekövetkezése, valamint a betörés, lopás, szándékos károkozás.

A műtárgyak károsodását idézheti elő a szakszerűtlen használat, kezelés, illetve tárolás, valamint a gondatlan szállítás.

2. Az intézmény kiállításainak és raktárainak állományvédelmi helyzete

2.1 A Déri Múzeum kiállítóhelyeivel és raktárhelyiségeivel kapcsolatos tervek

A Déri Múzeum rendelkezik néprajzi, képzőművészeti, régészeti, történeti és természettudományi és irodalmi gyűjteménnyel. A hatalmas tárgyállomány kis része tekinthető csak meg a 2015. november végén nyílt, megújult állandó kiállításban és az éppen aktuális időszak kiállításokban. A többi nagyközönség számára úgymond láthatatlan műtárgy, több különböző ingatlanokban működő raktárhelyiségekben van elhelyezve.

Az intézmény pályázatok útján (NKA, Járasszékhely, Kubinyi Ágoston Program, Magyar Génius, HuRo,) és saját erőből folyamatosan fejleszti kiállító- és raktárhelyiségeit, valamint a kiszolgáló restaurátor műhelyeket is.

A Déri Múzeum főépületének felújítása részben tudott csak megvalósulni az új állandó kiállítás megnyitása előtt. Azóta több ütemben sorkerült a tetőszerkezet átfogó felújítására. Ez igen nagy lélegzetvételű beruházás megvalósítását az intézmény a fenntartó önkormányzat hathatós segítségével tudta ütemezetten végrehajtani. A projekt ütemezése 2017-ben megtörtént: elsőként a Munkácsy terem feletti tetőszerkezet kerül javításra, majd a Kupola feletti rész, később pedig az épület keleti-, és a nyugati épületszárnyát fedő szakasz. A tervek szerint 2023-ban az utolsó ütem, az állandó kiállítás megújításával (NKA — Magyar Génius Program pályázat) egyidőben valósulhat meg.

Folyamatosan gondoskodni kell (és ezzel kapcsolatban előre gondolkodni) a leggyorsabban gyarapodó régészeti gyűjtemény tárgyainak elhelyezéséről. A gyarapodás ütemét még fokozzák a M35-ös autópálya, a kínai oltóanyaggyár és a BMW megkezdett beruházási munkálatai.

Korábban két régészeti bázis fogadta be az ásatásból érkező leleteket: a polgári bázis (az M3-as autópálya nyomvonalán végzett ásatások idején lett kialakítva) illetve a debreceni Régészeti Bázis (Biczó kert). A polgári bázissal kapcsolatban felmerült a költöztetés ötlete, mivel a környéken feltárások már nem folynak, és ilyen módon a múzeumtól elég messze van. Időközben a debreceni bázis is megtelt, s újra helyhiánnyal kellett szembesülni. Ennek a problémának az időleges megoldását jelentette egy

másik fontos beruházás megvalósulása: egy új régészeti bázis (III.) kialakítása Kismacson, egy régi iskolaépületben. A tervek szerint további korszerű könnyűszerkezetes raktárhelyiségekkel lesz tovább bővítve.

Raktározásra alkalmas helyiség a többi gyűjtemény számára több ingatlanban van: a legnagyobb raktár a Múzeum utca 4. szám alatti. Kisebbek találhatók a „Medgyessy Ferenc Emlékmúzeum és Debreceni Irodalom Háza” épületében (Péterfia utca 28.), az Eötvös utcán, és néhány kisebb helyiség a főépületben. A legnagyobb probléma ezekkel a helyiségekkel, hogy egyik sem múzeumi raktárnak épült, és még csak nem is lettek átalakítva a mai, modern szempontok szerint. Másrészt ezek a helyiségek csak bérlemények, vagy használatra kapta meg a múzeum. Így azokban nagyobb beruházást, átalakítást tervezni vagy kivitelezni nem lehet. Ezért ezekben a helyiségekben csak mobilizálható megoldásokkal, és megfelelő csomagolással lehet a műtárgykörnyezeten javítani.

A raktárak költöztetésére, összevonására több elképzelés is született az évek folyamán, de egyik sem jutott el a megvalósításig.

Igen nagy szükség lenne egy modern átmenő raktár (fontos lenne a fertőzés elkerülése miatt) kialakítására is, de a jelenlegi raktárhelyiségek zsúfoltsága miatt sehol nem sikerült tartósan kijelölni egyetlen helyiséget sem erre a célra. Az aktuális, helyigényes állományvédelmi munkákra ideiglenes helyszínen kerül sor.

Jelentős fejlesztés történt a restaurátor műhelyben: gyarapodott a textilrestaurátor részleg egy nagy méretű káddal, illetve nagy értékű eszközök kerültek beszerzésre az újonnan kialakított papírestaurátor műhely számára. Mindez a nagyváradi Körösvideki Múzeummal közösen benyújtott és elnyert HURO pályázat támogatásával valósulhatott meg. A régészeti anyagok helybeni restaurálására Kismacson felszerelt fém- és kerámia műhely lett kialakítva.

3. Állományvédelmi stratégia rövid- és középtávú tervezete, intézkedések (célok, feladatok)

3.1 Általános intézkedések

Az állományvédelmi feladatok átgondolása, a gyűjteményi és kiállítási anyagok védelmét javító célok megfogalmazása és kitűzése, amelyre az intézmény hosszú távú állományvédelmi terve épülhet.

A bevált gyakorlatok alkalmazása a gyűjtemény- és kiállításkezelésben az anyagok védelmének biztosítása érdekében. Ez magában foglalhatja a megfelelő tárolási és kezelési technikákat, a digitalizálást és a biztosítási fedezetet.

Gyűjteményi rend megtartása, műtárgymozgatások, műtárgykölcsönzések dokumentálása, kulcsfelvételi szabályzat betartása (muzeológus, gyűjteménykezelő, a feladatra kinevezett személyek).

A műtárgyállomány számára (kiállítás, raktár) megfelelő és biztonságos körülmények kialakítása, melynek fontos része a tárgyak szakszerű kezelése képzett szakemberek közreműködésével (muzeológus, restaurátor, gyűjteménykezelő, kiállítás-rendező).

Beérkező leletanyagok, gyűjtésekből, vásárlásból stb. származó műtárgyak szakszerű, magas színvonalon történő fertőtlenítése és tisztítása, konzerválása, restaurálása a műtárgyromlást kiváltó folyamatok megszüntetésével és lassításával.

Az állományvédelmi munka során használt munkavédelmi előírásoknak megfelelő eszközök bővítése, a meglévő eszközök karbantartása, pótlása és szervizeltetése.

3.2 Raktárhelyiségek és a kiállítóhelyekkel kapcsolatos intézkedések

A múzeumi kiállítótér, látványtárak, gyűjteményi raktárak klimatikus paramétereinek rendszeres figyelemmel kísérése, detektálása (a helyiségekbe elhelyezett termo-higrométerek, mérőműszerek adatainak leolvasása) és a mért adatok rendszeres időközönkénti naplózása (gyűjteménykezelők, állományvédelmi felelősök).

Állományvédelmi eszközök (párásítók, légszárítók, klímaegységek, szellőzőrendszerek stb.) folyamatos karbantartása.

Régészeti feltárásokból, gyűjtésből, vásárlásból stb. származó műtárgyak elhelyezése átmeneti/előkészítő raktárakba a tisztítás, konzerválás, restaurálás megkezdéséig.

Magas légszennyezettség értékek vagy szmog esetén a kiállítások, raktárak természetes, közvetlen szellőztetését a minimálisan szükséges időre kell csökkenteni. Amennyiben a helyiség nem rendelkezik légcserélőberendezéssel, a szellőztetést a reggeli órákban kell végezni, amikor a szálló por koncentrációja a legalacsonyabb.

Fontos a raktárhelyiségek rovarhálóval történő védelme, amellyel a biológiai kártevők épületbejutásának mértéke jelentősen csökkenthető, ezáltal a biológiai kártételek egy része megakadályozható. A Eötvös utcai raktárépület ablakainak egy része védelemmel ellátott, a későbbiek folyamán a teljes védelmet ki kell alakítani. A szellőztetést a rovarhálóval ellátott nyílászárók nyitásával lehet csak végezni.

Néprajzi textil gyűjtemény elhelyezésére irányuló fejlesztések: a tárgyak zsúfolt elhelyezésének megszüntetése érdekében és a jobb műtárgykörnyezet kialakításához, újabb műtárgybarát fiókos fém szekrények beszerzése pályázati forrásból.

Múzeumi gyakorlatban bevált rovarkártevők elleni szer kihelyezése a történeti-, néprajzi textilgyűjtemények, valamint a látványtári és a Eötvös utcai raktári tárgyak védelmére. A Múzeum utcai textilek gyűjteménye (történeti és néprajzi) közel 330.000 darabot tesz ki, így a biológiai rovarkártevők elleni védekezés eszközeként a molyirtó kazetták és csapdák beszerzése folyamatosan történik (önerő és pályázatok — NKA — útján).

3.3 Szűkebben vett műtárgykörnyezettel, csomagolással kapcsolatos intézkedések

A műtárgyak sérült csomagolóanyagainak cseréjével a műtárgykárosodások megelőzhetők, amellyel a későbbi helyreállítások költsége csökkenthető (gyűjteménykezelő, restaurátor).

Műtárgybarát csomagolóanyagok beszerzése a régészeti fémek és a textilgyűjtemény szakszerű raktározásához — savmentes selyempapír, polietilén patentzáras tasakok stb. — pályázatok útján és saját forrás terhére.

3.4 Szakmai személyzettel kapcsolatos intézkedések

Múzeumi szakemberek szakmai továbbképzésének biztosítása (muzeológus, restaurátor, gyűjteménykezelő, kiállítás-rendező), az új ismeretek birtokában az állományvédelmi feladatok hatékonyabb és magas színvonalon történő megoldásával a műtárgyállomány megőrzése hosszútávra tervezhető.

A kiállítóterek, látványtárak, műtárgyraktárak rendszeres takarítása a műtárgyakanyagaira közömbös tisztítószer alkalmazásával (por, piszok, penész spórák megkötésére is alkalmas HEPA vagy P3 szűrővel ellátott berendezésekkel) amelyek illatszer és illóolaj mentesek. A felmosás erősen kicsavart eszközzel történjen, így csökkenthető a relatív páratartalom hirtelen megemelkedése. A terek takarításakor az állományvédelmi szempontokat figyelembe kell venni, erről a munkatársakat tájékoztatni kell (gondnok, takarító).

A múzeum kiállító tereinek, látványtárainak, raktárainak ellenőrzése(esetleges műtárgy-károsodások, biológiai fertőzése felismerése) negyedévente egy alkalommal, szűrőpróbaszerűen (gyűjteménykezelő, restaurátor, állományvédelmi felelős).

Penész, rovarfertőzés esetén a fertőzött tárgyakat el kell különíteni, karanténba kell helyezni, hogy a gyűjteményi anyagok „átfertőzését” megakadályozzuk. A fertőzött tárgyak kezelését azonnal meg kell kezdeni (gyűjteménykezelő, restaurátor). A dolgozóknak a munkavédelmi előírásokat be kell tartani, az egyéni védőeszközöket az intézménynek biztosítani kell (védőruházat, pormaszk, kesztyű, szemüveg, munkacipő stb.).

A gyűjtemények nagyobb mértékű rovarfertőzése esetén, a gázosítással történő fertőtlenítést csak engedéllyel és referenciákkal rendelkező gázmester végezheti. Az egészségügyi előírásokat szigorúan be kell tartani!

A kiállítási, raktári, látványtári terekbe élelmiszer bevinni nem szabad, mert ezzel a biológiai károsítók megjelenésének kockázata növekszik.

3.5 Állományvédelmi stratégia hosszú távú terve, feladatai

A múzeum kiállító tereinek (Déri főépület, Zoltai terem, Modem), raktárainak (Eötvös utcai raktárbázis) már meglévő gépészeti rendszereinek fejlesztése a minél optimálisabb műtárgykörnyezet kialakítása érdekében, folyamatos.

Állományvédelmi eszközpark fejlesztése (párásítók, légszárítók, klímagépek), régi gépek cseréjének megvalósítása, új rendszerek kiépítése a kiállítási terekben pályázati források segítségével.

Kiállítóterek fényvédelme, a károsító UV és IR sugárzások kiszűrése korszerű fényvédő fólia alkalmazásával, illetve nyílászárók (ablakok) takarásával.

Az állandó kiállítás kiállító tereinek fejlesztése, klimatikus viszonyainak megteremtése folyamatosan történik. Kiállítások világítástechnikájának folyamatos korszerűsítése, műtárgybarát rendszerek és fényforrások felkutatása és kiépítése pályázati források segítségével. (Zoltai terem) Kubinyi pályázatból megvalósult.

Raktárak és kiállító terek műtárgykörnyezetének detektálására alkalmas fix mérőrendszerek kiépítése,

kontrollálható műtárgykörnyezet kialakítása céljából pályázati források segítségével. Az intelligens ellenőrző rendszerek segítségével a környezeti változások folyamatosan detektálhatók, az optimális értékektől való eltérés esetén a kiváltó okok megszüntethetők, ezzel megakadályozva a lehetséges műtárgykárosodásokat (intelligens digitális rendszerek stb.) Járasszékhely 2020 pályázati forrásból Testo 160 datalogger típusú mérőműszer (28 db) környezetiérték mérőpontos kialakítása.

A Múzeum utca 4. alatti néprajzi raktár a meglévő parkettás pinceraktár Dexion-Salgó rendszerének bővítésével a hasznos négyzetméterek növekedésével a műtárgyak ellenőrizhetőbb körülmények közé kerültek. A képzőművészeti gyűjtemény meglévő tároló rendszerének korszerűsítése, a magasföldszinti raktárbázison zárható fiókos fémszekrények (3 db) bővítésére került sor.

Hiányzó, korszerű — porszórt, károsító anyagokat magukból nem kipárolgató rendszerek stb. — műtárgybarát raktári tároló rendszerek beszerzése, a meglévő rendszerek korszerűsítése. A műtárgyvédelmi követelményeknek nem megfelelő bútorok, tárolók, tárlók cseréje folyamatos MÁB pályázati források segítségével (Képzőművészeti tár — Fotótár).

Az Eötvös utcai raktárbázis műtárgyraktározásra alkalmas hasznos négyzetmétereinek átalakítása megtörtént, mely elsősorban a néprajzi, történeti és természettudományi gyűjteményeket érintette. UPG Dexion Salgó – Pódium galéria nyitott polcos rendszerének kialakításával (Járasszékhely múzeumok támogatása 2019-2020) pályázati forrás felhasználásával, a 17-es néprajzi terem tárolókapacitását 81,5 m²-re növeltük. A galériarendszer megépülésével a raktári rész rendszeres bejárása során az esetleges károsodások időben történő észlelésével lehetőség nyílik a műtárgykárosító folyamatok megakadályozására. Egyúttal lehetőség nyílik a Múzeum utcai raktáraink ésszerű átrendezésével további tárolókapacitás kialakítására is.

A krónikus raktárhiány mérséklése szempontjából megfontolandó a helyszínen kívüli tárolás, további tárolóhelyek bérlése egy biztonságos, klímaszabályozásra alkalmas létesítményben. Ez helyet szabadítana fel a meglévő raktárakban, és biztonságos helyet biztosíthatna az értékesebb műtárgyak számára. Sajnos ennek megoldására sem rendelkezik az intézményünk megfelelő önerővel, s hosszabb távú ilyen irányú pályázati lehetőségek kiírásáról sem született még végleges döntés a Kulturális és Innovációs Minisztérium részéről.

Debrecen, 2023. február 24.

A tervet készítette:

Benke Zsolt

megyei állományvédelmi felelős

Dr. Angi János
igazgató